

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-15

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [124-6264](#), i. k. 11220KPISAK000I-361

Nauja redakcija nuo 2022-12-31:

Nr. [I-341](#), 2022-12-30, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27657

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL TAIKOMŲJŲ NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO TYRIMŲ ATASKAITOS
RENGIMO, FORMOS IR TURINIO REIKALAVIMŲ TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 straipsnio 6 dalimi, Privačios nuosavybės – prieinamų visuomenei lankyti valstybės saugomų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkomųjų paveldosaugos darbų išlaidų kompensavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. IV-157 „Dėl Privačios nuosavybės – prieinamų visuomenei lankyti valstybės saugomų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkomųjų paveldosaugos darbų išlaidų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“, 7.2 punktu, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. IV-116 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 17.4. punktu,

t v i r t i n u Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašą (pridedama)

DIREKTORĖ

DIANA VARNAITĖ

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie

Kultūros ministerijos

2012 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. Į-361

(Kultūros paveldo departamento prie

Kultūros ministerijos

2023 m. spalio 17 d. įsakymo Nr. Į-300

redakcija)

**TAIKOMŲJŲ NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ TYRIMŲ
ATASKAITOS RENGIMO, FORMOS IR TURINIO REIKALAVIMŲ TVARKOS
APRAŠAS****I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimų (ardomųjų ir neardomųjų) ataskaitos (toliau – ataskaita) rengimui, turiniui ir formai, išskyrus:

1.1. Archeologinių tyrimų ataskaitas, kurių formos ir turinio reikalavimai nustatyti Paveldo tvarkybos reglamente PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-538 „Dėl Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“.

1.2. Vertybių, kurios yra viena iš nekilnojamojo kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių (dailės kūrinių) ir dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objektų (toliau kartu – Dailės vertybės) tyrimų bei konservavimo, restauravimo darbų ataskaitas, kurių formos ir turinio reikalavimai nustatyti Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ĮV-331 „Dėl Kilnojamųjų kultūros vertybių tyrimo, konservavimo ir restauravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, jei tyrimų duomenys nepateikiami kaip atskira ataskaita, o yra sudėtinė Dailės vertybės tyrimo, konservavimo, restauravimo darbų programos dalis.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Ardomieji tyrimai** – fiziniai tyrimai, kuriais negrąžinamai paveikiami objektas, jo dalis ar elementas, esantys ar galintys būti autentiškais medžiaginiaisia mokslinio pažinimo šaltiniais. Ardomieji tyrimai atliekami, gavus leidimą jiems atlikti.

2.2. **Taikomieji tyrimai** – išlikusių, pakitusių ar prarastų vertingųjų savybių, nekilnojamosios kultūros vertybės istorinę raidą patvirtinančių faktų nustatymas, apibendrinimas ir dokumentavimas, pažinimo darbai, kurių tikslas surinkti duomenis apie kultūros paveldo objektą, reikalingus nustatyti ir / ar patikslinti jo vertingąsias savybes bei tvarkybos darbų projektui parengti.

2.3. **Tyrėjas** – taikomuosius mokslinius ir ardomuosius tyrimus galintis atlikti asmuo, Lietuvos Respublikos kultūros ministro nustatyta tvarka gavęs kvalifikacijos atestatą ar teisės pripažinimo dokumentą, suteikiantį teisę atlikti nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimus.

2.4. **Tyrimų ataskaita** – dokumentas, kuriame pagal šio Aprašo reikalavimus pateikiamas tyrimų duomenų rinkinys, rezultatai ir mokslinės išvados.

2.5. **Grafinė medžiaga** – brėžiniai (planai, pjūviai, schemas) ir piešiniai.

3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. ATASKAITOS TURINYS

4. Ataskaitą sudaro:
 - 4.1. titulinis lapas, kuriame nurodoma:
 - 4.1.1. objekto pavadinimas ir adresas, unikalus kodas kultūros vertybių registre, jei objektas įrašytas į Kultūros vertybių registrą;
 - 4.1.2. tyrimų pavadinimas;
 - 4.1.3. tyrimų autorius(-iai), jų atestatų numeriai;
 - 4.1.4. tyrimų atlikimo data ir vieta;
 - 4.1.5. leidimo atlikti tvarkybos darbus (toliau – leidimas) data ir numeris (jei atliekami ardomieji tyrimai pagal išduotą leidimą tvarkybos darbams);
 - 4.1.6. ataskaitos parengimo data;
 - 4.2. bylos turinys;
 - 4.3. įvadas, kuriame nurodoma:
 - 4.3.1. taikomųjų tyrimų tikslas, aplinkybės dėl kurių buvo inicijuoti tyrimai, pasirinkto tyrimų pobūdžio ir metodikos pagrindimas;
 - 4.3.2. trumpos objekto aprašymas;
 - 4.3.3. anksčiau objekte atliktų tyrimų aprašymas, nurodant tyrimų rūšis ir autorius, ataskaitų saugojimo vietą, taip pat – publikacijos;
 - 4.4. objekto esamos situacijos planas;
 - 4.5. tyrimų ataskaitos tekstinė dalis, kurioje pateikiama:
 - 4.5.1. trumpos istorinės žinios apie objektą;
 - 4.5.2. taikomųjų tyrimų atlikimo būdas ir tyrimų metu rasti duomenys;
 - 4.5.3. grafinė medžiaga – planai, pjūviai, iliustracijos (fotografijos, piešiniai), medžiagų pavyzdžiai ir analizė, kiti duomenys;
 - 4.5.4. taikomųjų tyrimų išvados ir rekomendacijos;
 - 4.6. priedai:
 - 4.6.1. archyvinių šaltinių ir literatūros sąrašas, parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais bibliografinio aprašo standartais LST ISO 690 ir LST ISO 690-2;
 - 4.6.2. iliustracijų sąrašas;
 - 4.6.3. prie ataskaitos gali būti pridedama ir kita aktuali informacija, susijusi su tyrimų objektu;
 - 4.7. ataskaitos santrauka (tekstinė apimtis ne mažesnė, nei du A4 puslapiai), kurią sudaro:
 - 4.7.1. titulinis lapas, parengtas pagal Aprašo 4.1 papunkčio reikalavimus;
 - 4.7.2. atliktų tyrimų tikslas, apimtis, pobūdis, metodas;
 - 4.7.3. trumpos istorinės ar/ir fizinės žinios apie tiriamą objektą;
 - 4.7.4. anksčiau objekte atliktų tyrimų aprašymas, nurodant tyrimų rūšis ir autorius, ataskaitų saugojimo vietą;
 - 4.7.5. taikomųjų tyrimų atlikimo būdas ir tyrimų metu rasti apibendrinantys duomenys;
 - 4.7.6. grafinė medžiaga (1-3 vnt.);
 - 4.7.7. taikomųjų tyrimų išvados ir rekomendacijos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

III. ATASKAITOS FORMA

5. Ataskaita ir ataskaitos santrauka rengiami atskirais elektroniniais failais pdf formatu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

6. Ataskaitą gali sudaryti keli tomai, jų skaičių nustato tyrėjas.

7. Ataskaitos puslapiai turi būti numeruoti.

8. Iliustracijos (grafinė medžiaga, fotonuotraukos, medžiagų pavyzdžiai ir jų analizės) turi būti numeruotos ir turėti paaiškinimus, kas yra vaizduojama. Jei iliustracijų autorius nėra ataskaitos autorius, prie kiekvienos iliustracijos nurodomi autoriai, fotografavimo data. Fotografijos (ne archyvinės) turi būti kokybiškos, jose turi būti aiškiai įžiūrimos reikšmingos detalės. Aktualūs objektai turi būti pirmame plane, fotografuojant iš kuo arčiau, be šešėlių. Visos fotografijos turi būti su metrikomis, kuriose nurodomas fiksuojamas ar fotografuojamas objektas/jo dalis, fiksuoto vaizdo vieta.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

IV. TYRIMŲ ATASKAITŲ RENGIMO IR PATEIKIMO TVARKA

9. Tyrėjas, kuriam buvo išduotas leidimas, yra tyrimų ataskaitos autorius (tyrimų vadovas), atsakingas už ataskaitos parengimą ir pateikimą.

10. Tyrėjas už kiekvieną leidimą atsiskaito atskira tyrimų ataskaita, kuri turi būti pateikta Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) ne vėliau nei per vienerius metus nuo leidimo išdavimo. Bendra ataskaita gali būti teikiama už kelis leidimus, jei pagal juos tyrimai vykdyti tame pačiame pavieniam ar kompleksiniam objekte.

11. Ataskaitos autorius(-iai) pasirašo tituliname lape paprastu arba elektroniniu parašu. Jei ataskaitoje yra asmens duomenų, kartu pateikiamas ataskaitos variantas viešinimui su nuasmenintais duomenimis. Polichromijos ir sienų tapybos tyrimų ataskaitos su spalvinėmis retrospekcijomis ir cheminių tyrimų duomenimis rengiamos ir popierinės. Jos perduodamos Departamento teritoriniam skyriui pagal objekto adresą.

12. Taikomųjų tyrimų ataskaita yra autorių teisių objektas, kaip tas nustatyta Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte ir 3 dalies 1 punkte.

13. Parengta nuasmeninta taikomųjų tyrimų ataskaita ir ataskaitos santrauka pateikiama/įkeliama į Departamento Taikomųjų tyrimų duomenų bazę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

14. Taikomųjų tyrimų nuasmenintos ataskaitos kaupiamos Departamento serveryje.

Papildyta punktu:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

15. Taikomųjų tyrimų santraukos skelbiamos/viešinamos Departamento Taikomųjų tyrimų duomenų bazėje ir Kultūros vertybių registre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Taikomųjų tyrimų ataskaitas Departamentas ir jo teritoriniai skyriai naudoja kaip pagrindą su paveldosauga susijusiems administraciniais sprendimams priimti, tvarkybos ar tvarkomųjų statybos, teritorijų planavimo, kraštotvarkos darbų projektų rengėjai – šiems projektams rengti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

17. Apraše nustatyti reikalavimai taikomi tyrimų ataskaitoms iki bus parengti paveldo tvarkybos reglamentai, kuriais bus nustatomi reikalavimai nekilnojamojo kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų atlikimo metodikai ir atsiskaitymui už šiuos tyrimus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

Pakeitimai:

1.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-341](#), 2022-12-30, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27657

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. Į-361 „Dėl Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų ataskaitos formos ir turinio reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-300](#), 2023-10-17, paskelbta TAR 2023-10-18, i. k. 2023-20363

Dėl Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. Į-361 "Dėl Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Įsakymas

Nr. [I-378](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-14, i. k. 2023-24224

Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. Į-361 „Dėl Taikomųjų nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų ataskaitos rengimo, formos ir turinio reikalavimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo